

ASUMISEN ARKEA JA UNELMIA

”Ei ikinä voi löysätä oman vammaisensa kanssa”

- vanhempien kokemuksia kehitysvammaisen
perheenjäsenenä asumispalveluista

Yksilölliseen elämään -seminaari

Helsinki 22.9. 2009

Lea Vaitti

Asuntoja asunnottomille –hanke
Kehitysvammaisten Tukiliitto

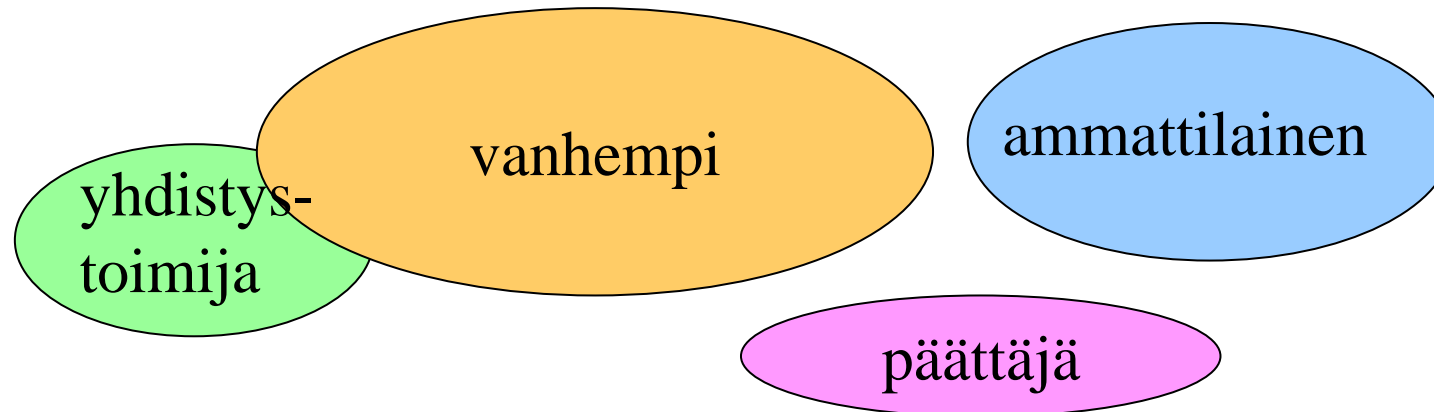

1. Asumisen laatu
2. Vanhempien rooli ja asema
3. Vaikuttaminen palveluihin
4. Pohdintaa yksilöllisen tuen edistämisestä

Aineisto

- Vanhempien ryhmäkeskustelut Satakunnassa, Uudellamaalla ja Kainuussa
- Painottui ryhmämuotoiseen asumiseen, vain yksi nuori asui itsenäisesti
- Vanhemmat myös ammattilaisia, aktiivisia järjestöihmisiä ja poliittisia päättäjiä

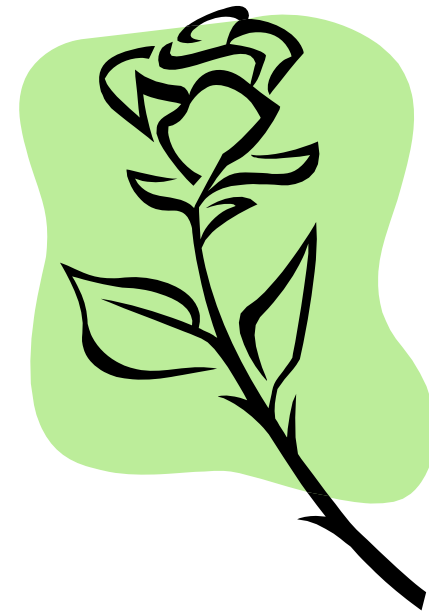

Asumisen laatu

Ruusuja

- + Arki on sisällöltään kuten muillakin samanikäisillä nuorilla ja aikuisilla
- + Saa yksilöllistä tukea ja ohjausta
- + Vanhemmilla on luottamus ja hyvät vuorovaikutussuhteet työntekijöihin
- + Vanhempien rooli selkeä ja pelisäännöistä sovittu

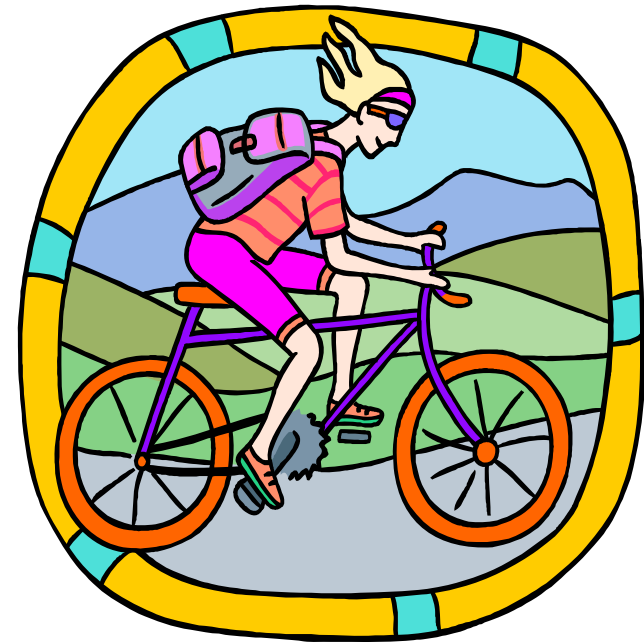

Risuja

- Henkilökuntaa liian vähän ja vaihtuvuus suuri
- Vähän toimintamahdollisuuksia ja vapaa-aika passiivista
- Toimintakulttuuri jäykkää ja vanhakantaista
- Vanhukset, mielenterveyskuntoutujat asuinkumppaneina
- Vuorovaikutus työntekijöiden kanssa ei toimi
- > ***Vanhempien pelkona taitojen taantuminen, mielenterveyden ongelmat, turvallisuus***

- Enemmän tukea tarvitsevien arki harvemmin aktiivista
- Asuntoryhmissä yksityisyyttä ja yhteisöllisyyttä
- Toimiva vuorovaikutus työntekijöiden kanssa herättää luottamusta

Vanhempien rooli ja asema

"Me ollaan tämmönen uusi sukupolvi asuntola-asiassa... Henkilökunta on sanonut, että ne on ihan ihmeissään, että ne ei tiedä, mitä ne tekisi, kun te vanhemmat olette mukana muuttamassa.

Ne on tottunut ottamaan niitä asukkaita vastaan, jotka on viiskymppisiä, joiden vanhemmat on kuollut tai vanhoja. Nyt vanhemmat on tekemässä muuttoa, eletään ja ollaan sähläämässä. Tuntuu, että henkilökunta ei ole koulutettu. "

Asumisratkaisun tekeminen

1. Vammaisen nuori itsenäistyy, kuten muutkin.
2. Sopivaa asuinratkaisua ei löydy.
3. Muutto tapahtuu jo lapsena. Näiden päätösten taustalla oli vanhempien uupumusta ja mm. lapsen haastavaa käyttäytymistä.

- Vanhempien osallistuminen kehitysvammaisen perheenjäsenenensä tuen suunnitteluun on turvattu lainsäädännössä
- Yleensä asumisratkaisussa ei valinnan varaa
-> "ota tai jätä"
- Vanhemmat kehitysvammaisen perheenjäsenenensä asioiden ajajia ja puolustajia
- Toisinaan vanhempien rooli epäselvä ja jännitteinen

Vanhemmat vaikuttajina

1. Tukiyhdistysten vaikuttaminen suuntautuu rakennushankkeisiin
2. Uudet yhdistykset suora vaikuttamisen tapa
3. Vanhemmat vaikuttivat myös yksityishenkilöinä (puheet, kirjoitukset, valitukset, kantelut)

Miten edistää yksilöllisen elämän toteutumista?

1. Julkisen keskustelun ylläpitäminen
2. Huomion kiinnittäminen palveluiden ja tuen kehittämiseen. Uskallusta uusiin ratkaisuihin!
3. Vammaisten henkilöiden ja heidän vanhempiansa mukana olo palveluiden ja tuen suunnittelussa
4. Vanhempien ja työntekijöiden välisen yhteistyön mallien kehittäminen asumisyksiköihin
5. Vapaa-ajan toiminnan lisääminen (vapaaehtoistyö, henkilökohtainen apu)

Lea Vaitti (2009)

"Aina tarvitsee olla ajan tasalla" -
Vanhempien kokemuksia
kehitysvammaisen perheenjäsenensä
asumispalveluista ja niihin vaikuttamisesta

www.kvtl.fi

lea.vaitti@kvtl.fi, 0207 718 335

